

Wat is er aangescherpt of nieuw in Handreiking 1.1?

De Handreiking 1.1. is een aanscherping en aanvulling op Handreiking 1.0., mede doordat het Klimaatakkoord verder uitgewerkt is nadat Handreiking 1.0 verscheen.

Aanscherping		
Onderwerp	Wat	Vindplek in Handreiking 1.1.
Algemeen	Uitgangspunt is nu deze Handreiking 1.1. Wijzigingen en aanvullingen hierop zijn steeds online te vinden: https://www.regionale-energiestrategie.nl/handreiking/nieuws+en+updates+handreiking/default.aspx	Online
Opgave RES	Doelstelling RES en introductie Afwegingskader	Blz. 16
Product RES	<p>Opgave RES als uitwerking Afwegingskader meer uitgeschreven. Hoofdstuk Opgave RES is in zijn geheel verder uitgewerkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwantiteit Elektriciteit – aanscherping Klimaatakkoord verwerkt: alleen zon en wind tellen mee in de 35 TWh. Afwegingskaders richten zich meer op het duiden van potentiële gebieden voor duurzame opwekking. Participatie en effect op energie-infrastructuur zijn opgenomen in de respectievelijke afwegingskaders bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak en systeem efficiëntie. • Kwantiteit Warmte: is verder uitgewerkt. Zoals de planning voor wat wanneer aan te leveren m.b.t. de Regionale Structuur Warmte (RSW). Regionale afweging van totale warmtevraag en alle bronnen, en regionale warmtenetten. Het is van belang om bronnen met bovengemeentelijke potentie optimaal te benutten d.m.v. vroegtijdige afstemming met omliggende gemeenten en stakeholders. Daarnaast is afstemming nodig met andere sectoren zoals landbouw, glastuinbouw en industrie. • Ruimte: is nu integraal onderdeel van het appreciatie kader. Ruimte zit niet achteraan bij omgevingswetinstrumenten maar al in concept RES met toepassing ruimtelijke principes. • Bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak: is nieuw uitgewerkt. Met als ondersteuning een verder uitgewerkte Verdieping Participatie en een nieuwe Verdieping positionering Volksvertegenwoordigers. • Systeem Efficiëntie: inzichten vertaald naar meer samenhang in uitvraag over impact regionale keuzes op energieinfrastructuur. Daarnaast is de nadruk verlegd van ‘laagste maatschappelijke kosten’ naar uitvoerbaarheid van opgave. Er zijn geen additionele zaken uitgevraagd. De uitvoerbaarheid van de RES’en is toegevoegd in de vorm van de vraag om een indicatie van een businesscase energiesysteem. 	Blz. 17-22 en uitgewerkt in afwegingskaders in heel Hoofdstuk 4 (blz. 32-45)
Proces RES/timing	Uitwerking proces, aangepaste data	Blz. 23
Appreciatieproces en verdeelsystematiek	Nieuwe/aangevulde informatie over appreciatieproces en verdeelsystematiek (Route 35)	Blz. 24

Relatie tot andere sectoren	Toevoeging, gezien de voordelen om andere sectoren mee te nemen.	Blz. 25
Kaart regio's	Nu: 30 regio's. Aanpassingen i.v.m. herindeling gemeenten, indeling IJsselmeergebied.	Blz. 28
Afwegingskader	Deze zijn fors verder uitgewerkt, mede doordat Klimaatakkoord nog niet af was bij eerste handreiking. Met uitsplitsing naar wat nodig is voor concept-RES of RES 1.0.	Blz 32-44
Aanscherping in de Verdiepingen		
Data en Monitoring	Duidelijker, korter en concreter. Vooral doordat er nu concrete informatieproducten zijn zoals de analysekaarten en de factsheet zon/wind.	Blz. 49
Ruimtelijk beleid en NOVI	In de NOVI staan strategische keuzes en richtinggevende uitspraken voor de RES: 1. Voorkeur voor grootschalige clustering 2. Voorkeursvolgorde voor zon pv 3. Energiebesparing, warmtenetten en ander gebruik van bestaande gasleidingen	Blz. 64, linker kolom. Verdieping hierover: blz. 70, rechter kolom, blz. 71
De RES in relatie tot Omgevingsbeleid	Het cyclische proces van de Omgevingsvisie heeft interactie met het RES-proces.	Blz. 64, §3.4, blz. 65-66
De RES in relatie tot Omgevingsbeleid	Aanpassen van het vigerend omgevingsbeleid indien dit de realisatie van de opgave voor energie tegenhoudt.	Blz. 67
Participatie	Onderscheid tussen directe en indirecte participatie. Indirecte participatie valt op te splitsen in de kaderstellende rol en de volksvertegenwoordigende rol.	Blz. 82, §7.2 t/m §7.4
Participatie	Doelstellingen van participatie m.b.t. de energietransitie: acceptatie, kwaliteit van besluitvorming, draagvlak, eigenaarschap.	Blz. 83, §7.5
Participatie	Hoe ga je om met de samenhang met andere energievraagstukken als het op participatie aankomt?	Blz. 85, §7.6
Participatie	Relatie tussen participatie in de RES en Omgevingsbeleid	Blz.87, §7.7
Participatie	Een overzicht van tools voor participatie	Blz. 87, §7.8
Nieuwe bijlagen: Verdiepingen		
Onderwerp	Wat	Vindplek in Handreiking 1.1.
Netimpact bepalen	Impact van regionale ontwikkelingen op de elektriciteits- en gasinfrastructuur: de regio geeft de ontwikkelingen in energievraag en –aanbod door aan de netbeheerder, zodat deze de impact kan bepalen. Aan de hand daarvan bepaalt de netbeheerder waar de huidige infrastructuur ontoereikend is en wat de oplossingen hiervoor zijn (bv. herinrichting, netverzwaring, systeemoplossingen met inzet van andere energiedragers). Invulformulieren hiervoor zijn via de NP RES website beschikbaar.: https://www.regionale-energiestrategie.nl/handreiking/ondersteuningsproducten/np+res+invulformulieren/default.aspx Houd rekening met vroegtijdige plannings met de regionale netbeheerder.	Blz. 56-60

Positionering volksvertegenwoordigers	Betrokkenheid van raden, staten en waterschapsbesturen bij de totstandkoming van de RES en de formele besluitvorming hierover. Hoofdstuk geeft overwegingen bij de verschillende facetten van het proces van het betrekken van volksvertegenwoordigers.	Blz. 90-93
Ondersteuningsproducten en expertise voor de RES	Uitleg van de drie programmalijnen. Welke producten zijn er? <ul style="list-style-type: none"> • Factsheets, handreikingen en formats: in de bibliotheek van de website van NP RES • Intranet: online uitwisseling van ervaringen • Afwegingskaders 	Blz. 102
Ondersteuningsproducten en expertise voor de RES	Uitleg van facetten van het NP RES: <ul style="list-style-type: none"> • Accounthouders • Participatiecoalitie • Expertpool • Financiële ondersteuning RES-proces • Peer-reviews en Community of Practice • Website www.regionale-energiestrategie.nl • Afwegingskaders • Analysekaarten • Invulformulier NP RES • Factsheet Wind & Zon 	Blz. 103-104
Ondersteuningsproducten en expertise voor de RES	Relevante producten en diensten voor opstellen RES buiten NP RES: <ul style="list-style-type: none"> • Leidraad Transitievisie Warmte • WarmteAtlas • Programma Aardgasvrije Wijken • Expertise Centrum Warmte • Netimpact-bepalingsproces • Andere relevante ondersteuningsproducten voor de RES 	Blz. 103-107